EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.10.2.
COM(2025) 579 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az Uniós Vámkódex 278a. cikke alapján a Vámkódex keretében előírt elektronikus rendszerek fejlesztésének előrehaladásáról

{SWD(2025) 281 final}

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés 2

2. A jelentés tartalma 3

3. A Vámkódex elektronikus rendszereivel kapcsolatos feladatok 4

4. Globális áttekintés a Vámkódexhez kapcsolódó elektronikus rendszerekkel kapcsolatos előrelépésekről 4

4.1. 2024 ELŐTT BEFEJEZETT PROJEKTEK 4

4.2. 2024-BEN FOLYAMATBAN LÉVŐ ÉS BEFEJEZETT PROJEKTEK 5

4.3. A VÁMKÓDEX SZERINTI INFORMATIKAI MEGVALÓSÍTÁST ÉRINTŐ KÉSEDELMEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ KOCKÁZATOK 14

4.4. ENYHÍTŐ INTÉZKEDÉSEK 16

4.5. AKTUÁLIS HELYZET A BŐVÍTÉSI ORSZÁGOK ESETÉBEN 18

5. Vezetői összefoglaló és következtetések 19

1. BEVEZETÉS

Ez a dokumentum **az Uniós Vámkódex (Vámkódex) digitális végrehajtása terén elért eredményekről szóló 2024. évi éves jelentés**[1], a hatodik jelentés, amelyet a Bizottság a Vámkódex 278a. cikkével összhangban az elektronikus rendszerek fejlesztése terén elért eredményekről készített[2].A jelentés kitér a **2024-ben tett előrelépésekre**, valamint **a jövőben várható eredményekkel** kapcsolatos előrejelzésekre is.

A Vámkódex 2016. május 1-jén lépett hatályba és – a 2019. évi módosítását követően[3] – a 2020., 2022. és 2025. évet jelölte meg a digitális átállás és megvalósítás tekintetében elvégzendő projektek fokozatos teljesítésének határidejeként. A meglévő elektronikus és papíralapú rendszerek mindaddig alkalmazhatók a vámalakiságok elvégzésére (ezek az ún. átmeneti intézkedések), amíg a vonatkozó, a Vámkódexben előírt új vagy korszerűsített elektronikus rendszerek működőképessé nem válnak. Ebben az összefüggésben a Vámkódex munkaprogramját[4] és az elektronikus rendszerekre vonatkozó technikai szabályokról szóló végrehajtási rendeletet[5] (IRTA) a Vámkódexszel és annak felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusaival összefüggésben kell értelmezni.

A Vámkódex munkaprogramja a jogi eszköze annak, hogy a fokozatos és összetett háromdimenziós átállási folyamatot egy teljesen digitális vámügyi környezet felé terelje, figyelembe véve a rendszerek közötti kölcsönös függőségeket és a tényleges fejlesztéseket. Ez az eszköze egyben annak is, hogy a projektek érdekelt feleit (a tagállamokat, a Bizottságot, a gazdasági szereplőket) arra ösztönözze, hogy a projekteket a digitális átállás végső határidejeként 2025. december 31-ig közösen és megvalósítható módon hajtsák végre.

Ez a jelentés a Vámkódex munkaprogramjára támaszkodik, amelyet a Bizottság 2023. december 15-én fogadott el az előrehaladásról szóló jelentéstétel kiindulási alapjaként. A program- és projektirányítási szempontokat a többéves vámügyi stratégiai terv (MASP-C) határozza meg.

A Vámkódex folyamatban lévő végrehajtásával párhuzamosan a Bizottság 2023. május 17-én javaslatot fogadott el a vámunió átfogó reformjára vonatkozóan, beleértve az új Uniós Vámkódexet is, ami az uniós vámügyi keretek jelentős átalakítását jelenti[6]. Ezt a javaslatot az Európai Parlament és a Tanács a rendes jogalkotási eljárás keretében jelenleg vizsgálja.

Ez a reform három fő pillérre épül:

1. egy uniós vámhatóság létrehozása, amely az uniós vámügyi adatközpont fejlesztését és felügyeletét végzi: ez lesz az új rendszer motorja, amely a vám-árunyilatkozatokon alapuló

---

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Uniós Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

[2] A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak:
2019: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52019SC0434;
2020: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020SC0339;
2021: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0382;
2022: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023SC0029;
2023: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=COM:2024:395:FIN.

[3] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/632 rendelete (2019. április 17.) a 952/2013/EU rendeletnek az Uniós Vámkódexben előírt elektronikus adatfeldolgozási eljárásoktól eltérő eszközök átmeneti alkalmazásának meghosszabbítása érdekében történő módosításáról (HL L 111., 2019.4.25., 54. o.).

[4] A Bizottság (EU) 2023/2879 végrehajtási határozata (2023. december 15.) az Uniós Vámkódexben előírt elektronikus rendszerek kifejlesztésére és telepítésére vonatkozó munkaprogram létrehozásáról (HL L 202302879., 2023.12.22., 1. o., https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202302879).

[5] A Bizottság (EU) 2025/512 végrehajtási rendelete (2025. március 13.) a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő információcserére és az érintett információk tárolására szolgáló elektronikus rendszerek kifejlesztésének, fenntartásának és alkalmazásának technikai szabályairól (HL L, 2025/512, 2025.3.20., 1. o., https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2025/512/oj/hun).

[6] Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az Uniós Vámkódexnek és az Európai Unió vámhatóságának a létrehozásáról, valamint a 952/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről, COM(2023) 258 final.

jelenlegi decentralizált informatikai architektúrát egy központosított, adatvezérelt környezettel váltja fel;

2. átlátható eljárásokon alapuló új partnerség a kereskedőkkel, amely lehetővé teszi, hogy a szabályos kereskedelmi forgalom a vámügyi szervek formális beavatkozása nélkül működjön, és enyhíti a kapcsolódó adminisztratív terheket;

3. testre szabott e-kereskedelmi vámrendszer, amelyben az online platformok lesznek a kulcsfontosságú szereplők annak biztosításában, hogy az EU-ban közvetlenül a fogyasztóknak értékesített áruk valamennyi vámkötelezettségnek megfeleljenek.

A Vámkódex elektronikus rendszereinek időben történő kiépítése kiemelt prioritás annak érdekében, hogy a Vámkódexben a kereskedők számára bevezetett előnyök megvalósuljanak. Ez elengedhetetlen a vámügyi reform támogatásához és a jövőbeli uniós vámügyi adatközpont fejlesztéséhez, különben a vámügyi reform által ígért jelentős egyszerűsítéseknek nem lesz szilárd alapjuk.

2. A JELENTÉS TARTALMA

A Vámkódex munkaprogramjában felsorolt projektek az elektronikus rendszerekre vonatkozó technikai szabályokról szóló végrehajtási rendeletben[7] szereplő fogalommeghatározások alapján három rendszerkategóriára oszthatók:

i. **központi transzeurópai rendszerek**, amelyek kifejlesztése vagy korszerűsítése a Bizottság feladata (ezeknél gyakran szükséges a nemzeti rendszerek tagállami kifejlesztése vagy korszerűsítése is);
ii. **decentralizált transzeurópai rendszerek**, amelyek kifejlesztése vagy korszerűsítése a Bizottság feladata, de jelentős, a tagállamok által megvalósítandó nemzeti összetevőt tartalmaznak;
iii. **nemzeti rendszerek**, amelyek kifejlesztése vagy korszerűsítése kizárólag tagállami feladat.

Ez a jelentés először is ismerteti az elkészítése során alkalmazott módszert és felhasznált forrásokat (2. szakasz), majd röviden kitér a Vámkódex elektronikus rendszereivel kapcsolatos felelősségi körökre (3. szakasz). Emellett átfogó képet ad a különböző projektekről és azok előrehaladtáról, és felhívja a figyelmet az esetleges késésekre (amennyiben azonosíthatók), valamint a tervezett enyhítő intézkedésekre (4. szakasz). A Vámkódex munkaprogramjának végrehajtásában elért előrehaladás átfogó értékelését a jelentés következtetéseket tartalmazó szakasza (5. szakasz) foglalja össze.

E jelentést kíséri a vele együtt közzétett, a tagállamok által bejelentett különböző projektek tervezéséről és előrehaladtáról részletes információkat tartalmazó **bizottsági szolgálati munkadokumentum**[8]. Ezt a munkát egy külső alvállalkozó támogatásával végeztük.

A jelentés és a bizottsági szolgálati munkadokumentum az alábbi **forrásokból** gyűjtött információk alapján készült:

1. a tagállamok félévente (januárban és júniusban) készítendő **nemzeti projekttervei**.

Az egyes projektekre vonatkozóan gyűjtött információk tartalmazzák a Vámkódex munkaprogramjában meghatározott egyes mérföldkövekre vonatkozó konkrét időpontokat, státuszt és eredményeket;

2. a tagállamokhoz eljuttatott **felmérés**.

---

[7] A Bizottság (EU) 2025/512 végrehajtási rendelete (2025. március 13.) a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő információcserére és az érintett információk tárolására szolgáló elektronikus rendszerek kifejlesztésének, fenntartásának és alkalmazásának technikai szabályairól (HL L, 2025/512, 2025.3.20., 1. o., https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2025/512/oj/eng).

[8] Bizottsági szolgálati munkadokumentum, amely a következő dokumentumot kíséri: A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az Uniós Vámkódex 278a. cikke alapján a Kódexben előírt elektronikus rendszerek fejlesztésének előrehaladásáról, SWD(2024) XX final.

Az információ magában foglalja a kockázatok értékelését, a késedelmeket és az ilyen késedelmek okait, valamint a projektekkel kapcsolatban tervezett és/vagy meghozott kockázatcsökkentő intézkedéseket. Emellett a 2023-ban alkalmazott módszert folytatva a tagállamok tájékoztatást nyújtottak a projektek kidolgozása során levont tanulságokról és az esetlegesen szükséges további támogatásról is;

3. kétoldalú, magas szintű találkozók a tagállamok váminformatikai igazgatóságaival.

A kétoldalú találkozók során a tagállamok teljes és pontos képet adnak a Vámkódex egyes projektjeinek állapotáról, beleértve a felmerülő kérdéseket is, és ötletek születnek a problémás helyzetek megoldására;

4. a transzeurópai koordinációs és nyomonkövetési programok eredményei.

Ez a jelentés a Bizottság Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóságán (DG TAXUD) dolgozó projektmenedzserek által szolgáltatott és a tagállamok által a transzeurópai rendszerekre vonatkozóan 2020 óta érvényben lévő koordinációs programok keretében jelentett részletesebb információkon alapuló elemzést is tartalmaz.

3. A VÁMKÓDEX ELEKTRONIKUS RENDSZEREIVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tagállamok és a Bizottság által az egyes (központosított, decentralizált vagy nemzeti) rendszerek esetében elfogadott rendszerarchitektúrától függően a fejlesztéssel, telepítéssel, üzemeltetéssel és karbantartással kapcsolatos **felelősségi körök** tekintetében meghatározott **feladatmegosztás** szerint kell eljárni. Ezt az IRTA rögzíti, amely meghatározza, hogy e rendszerek mely elemekből állnak, és milyen jellegű – nemzeti (nemzeti szinten kidolgozott) vagy közös (uniós szinten kidolgozott) – rendszerek. Az architektúra tekintetében a központi rendszerek és a decentralizált rendszerek transzeurópai jellegűek, és alapértelmezés szerint közös összetevőket tartalmaznak, néha nemzeti elemekkel kombinálva, míg a nemzeti rendszerek csak nemzeti elemekből állnak.

Az IRTA 103. cikkének megfelelően a **közös összetevőket** a Bizottság fejleszti, teszteli, telepíti és kezeli, de adott esetben a tagállamok is tesztelhetik ezeket. A **nemzeti összetevőket** a tagállamok fejlesztik, tesztelik, telepítik és kezelik.

A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti összetevők a közös összetevőkkel interoperábilisak legyenek. A decentralizált rendszerekre vonatkozó közös előírásokat a Bizottság a tagállamokkal szoros együttműködésben dolgozza ki és tartja fenn. A tagállamok olyan interfészeket fejlesztenek ki, működtetnek és tartanak karban, amelyek biztosítják a decentralizált rendszereknek a gazdálkodó szervezetekkel és más személyekkel a nemzeti összetevőkön és interfészeken keresztül, illetve a más tagállamokkal a közös összetevőkön keresztül történő információcseréhez szükséges funkcióit.

4. GLOBÁLIS ÁTTEKINTÉS A VÁMKÓDEXHEZ KAPCSOLÓDÓ ELEKTRONIKUS RENDSZEREKKEL KAPCSOLATOS ELŐRELÉPÉSEKRŐL

A Vámkódex munkaprogramja a szükséges elektronikus rendszerek kiépítéséhez vezető 17 projektet tartalmaz, melyek közül 14 **transzeurópai** (központi és decentralizált rendszereket eredményező) projekt, amelyekért a Bizottság és a tagállamok felelősek, három pedig (nemzeti rendszereket eredményező) **nemzeti projekt**, amelyek a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartoznak.

4.1. 2024 ELŐTT BEFEJEZETT PROJEKTEK

A Bizottság az alábbi **kilenc új rendszer vagy korszerűsítés** sikeres telepítéséről számol be:

- Uniós Vámkódex – Regisztrált exportőrök rendszere – *REX* (új): a telepítésre 2017-ben került sor,

- Uniós Vámkódex – Vámhatósági határozatok – *CDS* (új): a telepítésre 2017-ben került sor,
- Uniós Vámkódex – A kereskedők közvetlen hozzáférése az európai információs rendszerekhez – *UUM&DS* (felhasználók egységes kezelése és digitális aláírás) (új): a telepítésre 2017-ben került sor,
- Uniós Vámkódex – A gazdálkodók nyilvántartási és azonosító rendszere 2 – *EORI2* (korszerűsítés): a telepítésre 2018-ban került sor,
- Uniós Vámkódex – Felügyelet 3 – *SURV3* (korszerűsítés): a telepítésre 2018-ban került sor,
- Uniós Vámkódex – Kötelező érvényű tarifális felvilágosítás – *KTF* (korszerűsítés): a telepítésre 2019-ben került sor,
- Uniós Vámkódex – Engedélyezett gazdálkodók – *AEO* (korszerűsítés): a telepítésre 2019-ben került sor,
- Uniós Vámkódex – Adatlapok különleges eljárásokhoz – *INF* (új): a telepítésre 2020-ban került sor,
- Uniós Vámkódex – 2. generációs importellenőrzési rendszer – 1. és 2. kiadás – *ICS2 – 1. és 2. kiadás* (korszerűsítés): a telepítésre 2021-ben, illetve 2023-ban került sor.

4.2. 2024-BEN FOLYAMATBAN LÉVŐ ÉS BEFEJEZETT PROJEKTEK

E jelentés célja, hogy kiemelje a folyamatban lévő projektek végrehajtása során a Bizottság és a tagállamok által 2024-ben elért eredményeket és a felmerült kihívásokat.

A 4.2.1. szakasz áttekintést nyújt a 2024 és 2025 között megvalósítandó **hat transzeurópai projektről**. E projektek közül a Vámkódex munkaprogramjának jogi keretrendszerében meghatározottak szerint öt projekt telepítési időszaka zárul le 2024-ben.

A 4.2.2. szakasz a **három nemzeti projekt** végrehajtását vázolja fel, nevezetesen az *Érkezési értesítés*/*Vám elé állításról szóló értesítés*/*Átmeneti megőrzés* (ún. nemzeti belépési rendszerek), *Nemzeti importrendszerek*, valamint *Különleges eljárások* projekteket. Ezeknek a projekteknek az eredeti tervek szerint 2022. december 31-ig kellett a Vámkódexben meghatározott módon működőképessé válniuk. Mivel azonban ezt a határidőt nem tudták tartani – és ahogyan az a Vámkódexről szóló korábbi eredményjelentésekben már szerepelt –, számos tagállam a Vámkódex 6. cikkének (4) bekezdése szerinti eltérést kért. Ennek eredményeként a Bizottság 2023. február 1-jén végrehajtási határozatokat fogadott el, amelyekben egyes tagállamok számára eltéréseket engedélyezett, és a Nemzeti importrendszerek és a Különleges eljárások behozatali területe, valamint a légi közlekedés nemzeti belépési rendszerei tekintetében 2023. december 31-ig meghosszabbította a határidőt, miközben az ICS2 más szállítási módokra vonatkozó különböző verzióival további összehangolásra került sor.

4.2.1. Transzeurópai projektek

A transzeurópai projektek sajátos struktúrát követnek, amely központi és nemzeti elemek ötvözését, valamint több szakasz vagy összetevő kombinációját is magában foglalhatja. A Vámkódex 278. cikkének (3) bekezdése szerint ezeket a projekteket legkésőbb 2025. december 31-ig kell befejezni. Az alábbiakban röviden ismertetjük az egyes projekteket és előrelépéseket:

1. **Uniós Vámkódex – Biztosítékkezelés** – GUM (új): célja a különféle típusú biztosítékok hatékony és eredményes kezelésének biztosítása az egész EU-ban, a feldolgozási sebességre, a nyomonkövethetőségre és a biztosítékok vámhivatalok közötti nyomon követésének javítására összpontosítva.

   Előrehaladás: *GUM – 1. összetevő* a több tagállamban használható biztosítékokat központilag kezelő alkotóelem **2024. március 11-én kezdte meg működését** a vámhatósági

határozatok rendszerén belül. Tekintettel a két összetevő közötti kapcsolatra, a megfelelőségi vizsgálati tevékenységek mindaddig rendelkezésre állnak, amíg a tagállamok végre nem hajtják a *GUM 2. összetevője* szerinti rendszereiket.

Ami a nemzeti összetevőt, a *GUM 2. összetevőjét* illeti, a tagállamoknak 2024 márciusa és 2025 júniusa között működőképes kapcsolatot kell létrehozniuk a központi összetevővel. Néhány tagállam nemzeti összetevője telepítésének befejezéséről számolt be, a legtöbb tagállam azonban arról, hogy a projekt időszerűen, 2025 második negyedévéig történő megvalósítása alacsony-közepes kockázati szintet jelent.

További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 3.6.2. és 4.1.2. szakaszát.

2. **Uniós Vámkódex – 2. generációs importellenőrzési rendszer** – *ICS2* (korszerűsítés): célja az ellátási lánc biztonságának és védelmének megszilárdítása az előzetes rakományinformációk minőségének, nyilvántartásának, rendelkezésre állásának és megosztásának javítása révén.

   Előrehaladás: Az *ICS2 3. kiadása* a légi közlekedésről a tengeri és belvízi utakra, a közúti és a vasúti forgalomra is kiterjeszti a hatályt. Mivel egy központi rendszerről van szó, az ezzel a kiadással kapcsolatos megfelelőségi tesztelési tevékenységeket kizárólag a gazdasági szereplők végzik.

   A gazdasági szereplőknek az *ICS2 3. kiadását* három lépésben kell elkezdeniük használni: tengeri és belvízi fuvarozók 2024. december 4-ig, a tengeri és belvízi közlekedés 2025. április 1-jéig, a közúti és vasúti fuvarozók pedig 2025. szeptember 1-jéig. A legtöbb tagállam arról számot be, hogy a tengeri szállítás terén történő alkalmazás jól halad, és alacsony a kockázata annak, hogy a többi közlekedési mód esetében ne lenne tartható a Vámkódex munkaprogramjában meghatározott határidő.

   További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 4.2.2. szakaszát.

3. **Uniós Vámkódex – Az uniós státus igazolása** – *PoUS* (új): célja a kereskedők által az áruik uniós státusának igazolása céljából kiadott összes bizonylat tárolása, kezelése és lekérdezése. A Vámkódex szerinti vámárumanifeszttel (CGM) és az európai egyablakos tengerügyi ügyintézési környezettel (EMSWe) fennálló függőségek miatt a projekt a kockázatok és az eltérések minimalizálása érdekében két különböző szakaszban fog megvalósulni.

   Előrehaladás: *PoUS – Az 1. szakasz* a terveknek megfelelően **2024. március 1-jén indult**.

   A *PoUS 2. szakaszát illetően* a Bizottság 2023 második negyedévében elkészítette a technikai specifikációkat, a megfelelőségi vizsgálati tevékenységek pedig a tervek szerint 2025 harmadik negyedévében fejeződnek be.

   A tagállamok és a Bizottság jól halad a projekt időszerű, a 2025. augusztus 15-i határidőig történő megvalósításában. Az EMSWe-től való függőségre tekintettel közepes-magas kockázatot azonosítottak a projekttel kapcsolatban.

   További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 3.9.2. és 4.3.2. szakaszát.

4. **Uniós Vámkódex – Behozatalra vonatkozó központi vámkezelés** – Az új transzeurópai CCI-rendszer biztosítja a Vámkódexben meghatározott európai szintű központosított vámkezelési eljárás digitalizálását. Lehetővé teszi a megbízható kereskedők számára, hogy a letelepedésük helye szerinti tagállam felügyelő vámhivatalánál bármely más tagállam vámhivatala előtt fizikailag bemutatott árukra vonatkozóan vám-árunyilatkozatot nyújtsanak be, lehetővé téve a vám-árunyilatkozat digitális, hatékony, kiszámítható és a különböző tagállamok vámhivatalai között összehangolt módon történő feldolgozását és az áruk fizikai kiadását.

A CCI-rendszer megvalósítása két szakaszban zajlik:

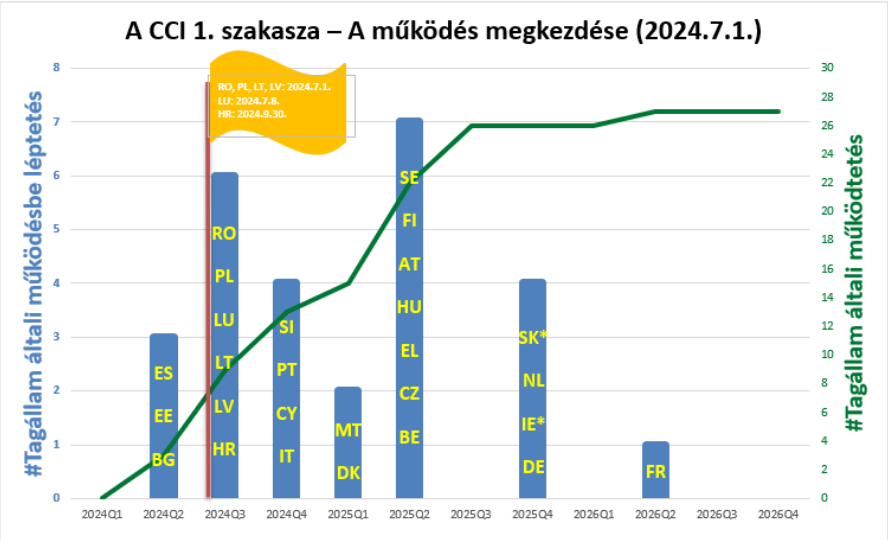
A CCI 1. szakasza lehetővé teszi a szabványos és egyszerűsített árunyilatkozat automatizált feldolgozását, beleértve az előzetesen benyújtott vám-árunyilatkozatot, valamint az áruk szabad forgalomba bocsátásához, vámraktározásához, aktív feldolgozásához és meghatározott célra történő felhasználásához szükséges időszakos vagy általános jellegű kiegészítő árunyilatkozatokat is. ***A CCI 2. szakasza*** az 1. szakaszra épül azáltal, hogy **az összes többi CCI-forgatókönyvre** kiterjeszti a hatályt, beleértve **az összetettebb nyilatkozattípusokat és folyamatokat is**. Célja, hogy az EU egészében teljessé tegye a központi vámkezelés digitális integrációját és funkcionalitását.

A két szakasz összefügg egymással: **Az 1. szakasz előfeltétele a 2. szakasznak**, és néhány tagállam úgy döntött, hogy a nemzeti erőfeszítések észszerűsítése érdekében a két szakaszt egyidejűleg hajtja végre.

Előrehaladás: A *CCI 1. szakasza* esetében a Bizottság az ütemtervnek megfelelően halad, és folyamatban van a tagállamokkal folytatott megfelelőségi vizsgálat. A projekthez rendelt kockázati szint közepes vagy magas attól függően, hogy a tagállamok elkészülnek-e a *nemzeti importrendszerek* korszerűsítésével, ami a *CCI* telepítésének előfeltétele.

A CCI-rendszer végrehajtásának első szakasza **2024. július 1-jén kezdődött, miután a közös és egyes nemzeti összetevők készen álltak**. Amint azt az alábbi 1. ábra is mutatja, a CCI 1. szakasza 2024 szeptemberében kilenc tagállamban (Belgium, Észtország, Spanyolország, Luxemburg, Litvánia, Lettország, Lengyelország, Románia, Horvátország) használható az európai vállalkozások körében. Belgium, Csehország, Dánia, Görögország, Ciprus, Olaszország, Málta, Ausztria, Magyarország, Portugália, Finnország, Svédország és Szlovénia 2025. június 2-ig fokozatos csatlakozást tervez. Németország, Szlovákia, Hollandia és Írország 2025. december 31-ig tervezi a fokozatos csatlakozást. Franciaország 2025 után tervez csatlakozni.

Minden kék oszlopdiagram tartalmazza a CCI-rendszert alkalmazó tagállamok számát, míg a zöld vonal a műveletekben részt vevő tagállamok (várható) teljes számát mutatja, a piros vonal pedig a 2024. július 1-jei jogi mérföldkövet tükrözi.

1. ábra: A CCI 1. szakasza – Tagállamok általi működésbe léptetés

A*CCI 2. szakaszát* illetően a Bizottság 2022-ben véglegesítette a technikai specifikációkat, és elérhetővé tette a megfelelőségi vizsgálatokat.

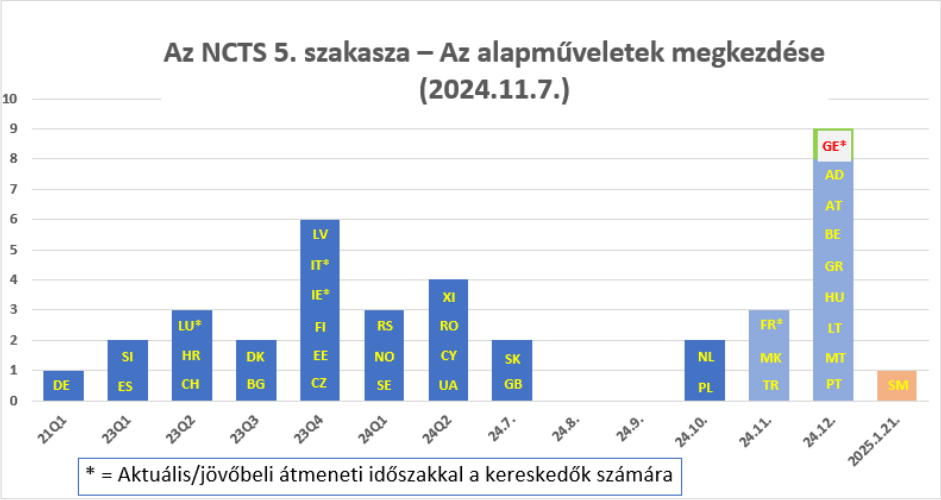
Annak érdekében, hogy segítse a tagállamokat és a kereskedőket az összes *CCI*-forgatókönyv és folyamat végrehajtásában, a Bizottság kidolgozta a *CCI 2. szakaszának* teljes technikai dokumentációját, amely mindkét szakaszra vonatkozóan egységesíti az specifikációkat, és egy útmutatót is készített hozzá.

A teljes *CCI*-rendszer befejezettségi szintjének értékelésével kapcsolatban a legtöbb tagállam arról számolt be, hogy a fejlesztések haladnak, és megnyugtatással szolgáltak, hogy 2025. július 2-án teljesíteni fogják a telepítés végső mérföldkövét.

További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 3.5.2. és 4.4.2. szakaszát.

5. **Uniós Vámkódex – Új számítógépesített árutovábbítási rendszer** – *NCTS* (korszerűsítés): célja a meglévő uniós és egységes árutovábbítási rendszer összehangolása a Vámkódex jogi rendelkezéseivel, többek között annak adatszolgáltatási követelményeivel, valamint a más rendszerekkel való kapcsolatokra vonatkozó rendelkezésekkel.

Előrehaladás: A Vámkódex 2023. évi munkaprogramja szerint az *NCTS 5. szakasza* két lépésben valósítható meg: az alapvető funkciók 2023. december 1-jéig a Vámkódexhez igazított ügymenet-folytonossággal, a nem alapvető funkciók pedig 2024. december 2-áig. A gazdasági szereplőket tájékoztatták arról, hogy a tagállamok a teljes körű végrehajtáshoz a 2024. december 2-áig tartó átmeneti időszakot biztosíthatják.

2. ábra: Az NCTS 5. szakasza – Tagállamok általi működésbe léptetés

Összességében véve az *NCTS 5.* szakasza esetében jelentős előrelépés történt. Amint azt a 2. ábra is mutatja, 2023. december 1-jéig 14 tagállam kezdte meg a működtetést az alapvető funkciókkal, és 2024 októberéig 11 további tagállam csatlakozott. Néhány tagállam kivételével – amelyek valamivel később, de legkésőbb a korábbi NCTS 4. szakaszának zárónapjáig, 2025. január 21-ig csatlakoznak – valamennyi tagállam megerősítette, hogy 2024. december 2-ig készen fog állni az alapvető és nem alapvető funkciókkal való működés megkezdésére.

Az NCTS 6. szakasza esetében az ütemtervet összehangolták az *ICS2 3. verziójának ütemtervével*[9]. A legtöbb tagállam arról számolt be, hogy a rendszer 2025. szeptember 1-jéig

[9] A Vámkódex 2023. évi munkaprogramjában előirányzottaknak megfelelően az *NCTS 5. szakaszának* teljes körű telepítésére 2025. február 21-ig kerül sor. Az *NCTS 5. szakaszáról* az *NCTS 6. szakaszára* való átállás időszaka a tervek szerint

történő rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos kockázat alacsony, és néhány tagállam már jól halad a technikai specifikációkkal. Három tagállam (Franciaország, Lengyelország és Románia) azonban jelezte, hogy a folyamatokhoz a határidő lejárta után kíván csatlakozni.

További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 3.7.2. és 4.5.2. szakaszát.

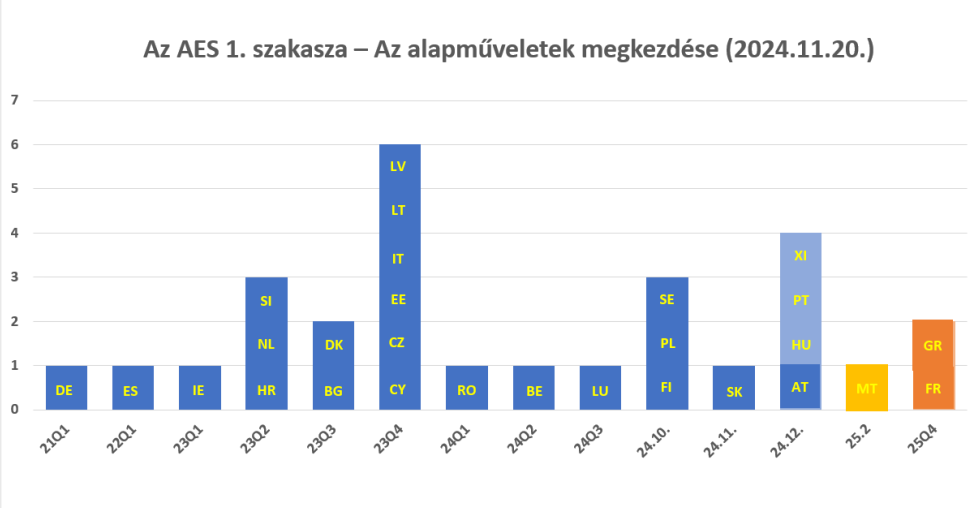
6. **Uniós Vámkódex – Automatizált kiviteli rendszer** – *AES* (korszerűsítés): célja, hogy végrehajtsa az Uniós Vámkódexnek az áruk kivitelére és kilépésére vonatkozó követelményeit, valamint a kereskedelem számára kínált egyszerűsítéseket.

Előrehaladás: A Vámkódex 2023. évi munkaprogramja szerint a tagállamok három lépésben telepíthetik az *AES*-t: az alapvető funkciókat 2023. december 1-jéig, a jövedékitermék-szállítási és -felügyeleti rendszerrel való interfészt 2024. február 13-ig, a nem alapvető funkciókat pedig 2024. december 2-ig.

A tagállamok jelentős előrelépésről számoltak be. Amint azt a 3. ábra is mutatja, 2023. december 1-jéig és 2024. október közepéig további hét tagállam csatlakozott az alapvető funkciókkal. Franciaország és Görögország kivételével az összes többi tagállam 2025. február 11. előtt legalább az alapvető funkciókkal és a jövedékitermék-szállítási és -felügyeleti rendszerrel való interfésszel kezdi meg működését, és a legtöbb tagállam 2024 vége előtt csatlakozik.

A nemzeti rendszert, *az AES 2. összetevőjét* a legtöbb tagállam a 2024. december 2-i határidő előtt már telepítette vagy addig telepíteni fogja.

További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 3.8.2. szakaszát.

3. ábra: AES – Tagállamok általi működésbe léptetés

A fent felsorolt transzeurópai projektek helyzetét **összefoglalva** a Bizottság továbbra is jó úton halad az Uniós Vámkódex és a munkaprogramja keretében elfogadott jogszabályi határidők betartása felé. E transzeurópai rendszerek nemzeti összetevőinek tagállami telepítését illetően komoly késedelmi kockázatok merültek fel, különösen a *CCI és* az *AES* kapcsán (lásd: 4.3. szakasz).

2025. március 1. és 2025. szeptember 1. között lesz, tehát ugyanabban az időszakban, mint amikor az *ICS2 2. verziója* átáll az *ICS2 3. verziójára*, ami lehetővé teszi a két rendszer szinkronizálását.

4.2.2. Nemzeti projektek

A tagállamoknak a Vámkódex 278. cikke (2) bekezdésének megfelelően 2022. december 31-ig kellett elkészülniük a **három teljesen nemzeti projekthez**[10] kapcsolódó rendszereik korszerűsítésével. 22 tagállam azonban nem tudta tartani ezt a határidőt, és kérelmükre figyelemmel eltérést engedélyeztek számukra, amely 2023. december 31-ig meghosszabbította a telepítési határidőt[11]. A tavalyi jelentés néhány további késedelmet is jelzett, főként a nemzeti behozatali rendszer és az átmeneti megőrzési rendszer tekintetében. 2024 végéig a legtöbb tagállam bevezette ezeket a különböző belépési és behozatali rendszereket, bár meg kell jegyezni, hogy egyes tagállamok folyamatosan fejlesztik a szóban forgó rendszereket, és egyes funkciókat vagy az adatmodelljük korszerűsítését a rendszereik későbbi kiadásával fogják bevezetni. E tekintetben e projektek teljes körű végrehajtása jelentős számú tagállam esetében még folyamatban van.

Az egyes nemzeti projektek előrehaladását az alábbiakban ismertetjük, és a 4. ábra segítségével mutatjuk be:

1. **Uniós Vámkódex – Érkezési értesítés, vám elé állításról szóló értesítés és átmeneti megőrzés** (*AN, PN és TS*) (korszerűsítés): célja a nemzeti belépési folyamatok automatizálása, valamint a kereskedelem és a vámhatóságok közötti adatcsere harmonizálása a tagállamok körében.

   Előrehaladás: A Vámkódexre vonatkozó korábbi éves eredményjelentésekben kockázatként szerepelt a nemzeti rendszerek időben történő megvalósítása. Amint azt a 4. ábra is mutatja, a legtöbb tagállam 2024 végéig be kívánta fejezni a végrehajtást, figyelembe véve az *ICS2 3. verziójával* való kapcsolatot.

   További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 3.1.2. szakaszát.

2. **Uniós Vámkódex – Nemzeti behozatali rendszerek –** *NIS* (korszerűsítés): célja a Vámkódexben az árubehozatallal kapcsolatban meghatározott, folyamatokra és adatszolgáltatásra vonatkozó követelmények végrehajtása.

   Előrehaladás: 2022 óta több tagállam számolt be a projekt időben történő megvalósításával kapcsolatos kockázatokról, ami eltérések engedélyezését eredményezte. Amint azt a 4. ábra mutatja, a *NIS korszerűsítését* 15 tagállam hajtotta végre. Van néhány tagállam, amely bevezette ugyan a rendszert, de még korszerűsítenie kell (Írország, Lengyelország és Szlovákia), míg négy tagállamnál 2024 végéig várhatóan nem fejeződik be a telepítés.

   További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 3.2.2. szakaszát.

---

[10] Ez az ütemterv nem tartalmazza a különleges eljárásokat támogató nemzeti rendszer kiviteli összetevőjét, amely esetében a tevékenységek és a tervezés összekapcsolódik az *AES*-sel.

[11] A Bizottság (EU) 2023/235 végrehajtási határozata (2023. február 1.) az egyes tagállamok által a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a tengerjáró hajók vagy légi járművek érkezési értesítésével összefüggésben történő információcserére és adattárolásra az elektronikus adatfeldolgozási eljárásoktól eltérő eszközök használata tekintetében kért eltérés engedélyezéséről (HL L 32., 2023.2.3., 220. o.).
A Bizottság (EU) 2023/234 végrehajtási határozata (2023. február 1.) az egyes tagállamok által a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján az Unió vámterületére behozott árukra vonatkozó vám elé állításról szóló értesítéssel összefüggésben történő információcserére és adattárolásra az elektronikus adatfeldolgozási eljárásoktól eltérő eszközök használata tekintetében kért eltérés engedélyezéséről (HL L 32., 2023.2.3., 217. o.).
A Bizottság (EU) 2023/236 végrehajtási határozata (2023. február 1.) az egyes tagállamok által a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a vám elé állított nem uniós árukkal kapcsolatos átmeneti megőrzési árunyilatkozattal összefüggésben történő információcserére és adattárolásra az elektronikus adatfeldolgozási eljárásoktól eltérő eszközök használata tekintetében kért eltérés engedélyezéséről (HL L 32., 2023.2.3., 223. o.).
A Bizottság (EU) 2023/237 végrehajtási határozata (2023. február 1.) az egyes tagállamok által az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 158., 162., 163., 166., 167., 170–174., 201., 240., 250., 254. és 256. cikkében meghatározott, az Unió vámterületére behozott árukra vonatkozó vám-árunyilatkozattal kapcsolatos információcserére és adattárolásra az elektronikus adatfeldolgozási eljárásoktól eltérő eszközök használata tekintetében kért eltérés engedélyezéséről (HL L 32., 2023.2.3., 226. o.).

3. **Uniós Vámkódex – Különleges eljárások** – *SP* (korszerűsítés): célja a különleges eljárások (azaz a vámraktározás, a meghatározott célra történő felhasználás, az ideiglenes behozatal és az aktív/passzív feldolgozás) harmonizálása.

Előrehaladás: Amint azt a 4. ábra is mutatja, az *SP 2. összetevőjét* 18 tagállam hajtotta végre. A többi tagállam határidőn túli késésben van, közülük négy nem tervezi a rendszer 2024 végéig történő kiépítését.

Az *SP 1. összetevőjét* illetően a legtöbb tagállam az *AES-rendszerrel* való kölcsönös függőségek ellenére 2024. december 2-ig bevezette vagy később be fogja vezetni a rendszert.

További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 3.3.2. és 3.4.2. szakaszát.

	AN	PN	TS	NIS	SP IMP
A Vámkódex munkaprogramja szerinti határidő	2022.12.31. 2023.12.31-ig történő meghosszabbítással[1]			2022.12.31. 2023.12.31-ig történő meghosszabbítással[2]	
AT	2023.7.1.	2023.6.1.	**2025.6.2.**	**2025.4.1.**	**2025.4.1.**
BE	2023.6.30.	2023.7.5.	2023.11.29.	2024.8.28.	2024.8.28.
BG	2023.3.1.	2023.11.10.	2023.11.10.	2023.11.10.	2023.11.10.
CY	2024.10.30.	2024.10.30.	2024.10.30.	2024.10.30.	2024.10.30.
CZ	2023.12.5.	2023.12.5.	2023.12.5.	**2025.12.15.**	**2025.12.15.**
DE	NINCS	2021.3.6.	2021.3.6.	2022.10.31.	2021.3.6.
DK	2023.11.6.	2023.11.6.	**2025.3.8.**	**2025.3.8.**	**2025.3.8.**
EE	2023.10.1.	2021.3.15.	2021.7.1.	2021.7.1.	2021.7.1.
ES	2023.3.1.	2024.1.1.	2024.1.1.	2023.9.5.	2023.9.5.
FI	2023.3.31.	2021.3.31.	2022.12.31.	2022. 12.31.	2022.12.31.
FR	2023.6.30.	2024.3.6.	2024.3.6.	2024.11.30.	2024.11.30.
GR	2023.12.31.	2023.12.31.	**2025.6.30.**	**2025.6.30.**	**2025.6.30.**
HR	2023.7.1.	2023.3.1.	2023.4.17.	2023.1.1.	2023.1.1.
HU	2024.4.2.	2024.4.2.	2024.4.2.	2023.11.1.	2023.11.1.
IE	2023.7.1.	2020.11.23.	2020.11.23.	**2026.1.20.***	2020.11.23.
IT	2022.12.13.	2022.12.13.	2022.12.13.	2022.11.30.	2022.11.30.
LT	2023.3.1.	2023.2.28.	2023.10.31.	2023.12.31.	2023.12.31.
LU	2023.3.1.	2023.1.10.	2023.1.10.	2023.5.2.	2023.5.2.
LV	2017.9.24.	2017.9.24.	2017.9.24.	2018.6.4.	2018.6.4.
MT	2024.11.4.	2024.11.4.	2024.11.4.	**2025.1.31.**	**2025.1.31.**
NL	2023.6.30.	2023.12.1.	2023.12.1.	2022.4.1.	2022.4.1.
PL	2023.7.1.	2024.10.20.	2024.10.20.*	2024.10.20.*	2022.3.28.
PT	2024.10.28.	2024.10.28.	2024.10.28.	2024.10.28.	2024.10.28.
RO	2024.5.1.	2024.9.30.	2024.12.31.	2024.12.31.	2024.12.31.
SE	2023.3.1.	2023.9.27.	2024.10.1.	2023.12.31.	2023.12.31.
SI	2023.3.1.	2023.3.1.	2024.3.1.	2022.1.1.	2022.1.1.
SK	2023.3.1.	2023.10.1.	**2025.6.2.***	**2025.7.1.***	2016.6.11.

Jelmagyarázat	
	Telepítés lezárult 2024. december 31-ig
	2024. december 31-ig ki nem épített rendszer
	A nemzeti projekttervekben nem szerepelnek dátumok, vagy a kiépítés nem alkalmazandó

4. ábra: A nemzeti belépési/behozatali rendszerek telepítésének tervezése

[1] 2023. december 31-ig azon tagállamok esetében, amelyek számára eltérést engedélyeztek. Ezen túlmenően Finnország és Görögország negyedévekben megadott dátumokat is megadott, ezért ha a negyedév a Vámkódex munkaprogramjában meghatározott határidőre esik, akkor azt a Bizottság ezzel összhangban lévőnek tekintette.
[2] 2023. december 31-ig azon tagállamok esetében, amelyek számára eltérést engedélyeztek, vagy 2024. július 1-jéig, amennyiben az (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 2. cikkének (4a) bekezdése alkalmazandó.
* A nemzeti rendszert időben korszerűsítették, de szükség van az Uniós Vámkódexhez és a Vámügyi Adatmodellhez való további igazodásra.

Összefoglalva: a tagállamokban folyamatban van a három teljesen nemzeti projektjük korszerűsítésének elvégzése. Jelentős számú tagállam számolt be késedelmekről, főként az átmeneti megőrzés, az NIS

korszerűsítése és az SP 2. összetevője tekintetében, ami a 2023-as határidőket meghaladó telepítéseket eredményezett. Ez viszont más területeket is érint, például a CCI-rendszert, mivel az NIS korszerűsítése az elektronikus rendszer kiépítésének fontos előfeltétele.

4.3. A VÁMKÓDEX SZERINTI INFORMATIKAI MEGVALÓSÍTÁST ÉRINTŐ KÉSEDELMEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ KOCKÁZATOK

A **Bizottság** fejlesztései **a terveknek megfelelően haladnak**, és nem merültek fel határidőn túli késedelmek és olyan kockázatok, amelyek késedelmes telepítést eredményezhetnek. A tagállamoknál felmerült késedelmek hatást gyakorolnak a transzeurópai rendszerek, például az *ICS2*, a *CCI*, az *NCTS* és az *AES* előrehaladására, amelyek viszont együttesen hatással vannak a Bizottság feladatkörébe tartozó tevékenységekre. Ennek eredményeként több beruházási forrást fordítanak a megfelelőségi tesztelésre, a koordinációra és a transzeurópai projektek támogatására. Emellett további támogatásra van szükség az alternatív nemzeti fejlesztés, a telepítési rendszerek és a nyomon követés, valamint a központi összetevők átmeneti időszakokban történő kibővített karbantartása terén.

A legtöbb tagállam határozottan és fokozatosan halad a feladatkörébe tartozó fejlesztésekkel, bár **egyes tagállamok az eredetileg tervezettnél lassabb ütemben haladnak**, mások pedig nem használták ki kellő mértékben a Vámkódex 2023. évi munkaprogramjában biztosított meghosszabbított időszakokat. Ennek eredményeként egyes nemzeti és transzeurópai projekteknél **határidőn vagy eltérés szerinti határidőn túli késedelemről számoltak be**.

A legtöbb tagállam jelentős előrelépéseket tett a transzeurópai rendszerek fejlesztése terén, és több tagállam igyekezett rendszereit a kezdeti határidőknek és az engedélyezett eltéréseknek megfelelően 2023 végére telepíteni. Néhány tagállamnál azonban 2024-ben még mindig késedelmeket tapasztalnak, ami azt eredményezi, hogy a telepítési terveket kitolják a telepítésre rendelkezésre álló időkeret végére vagy azon túlra. A Bizottság az időben történő telepítés érdekében szorgalmazta a nemzeti projekttervek szigorú betartását.

A tagállamok több okkal is indokolták a késedelmeket, amelyek többsége visszatérő jellegű. Ezek közé tartozik a pénzügyi és emberi erőforrások hiánya, az egymással versengő prioritások és a rendszerek közötti kölcsönös függőségek. Emellett a tagállamok arról is beszámoltak, hogy a nemzeti informatikai infrastruktúrák nem képesek megbirkózni a projektek technikai igényeivel, a vállalkozók kapacitásproblémáival és a más érdekelt felektől való függőségekkel. Ezenkívül a késedelmekhez hozzájáruló egyéb tényezők közé tartoznak a hosszabb megfelelőségi tesztelési időszakok, a kereskedők készenlétével kapcsolatos nehézségek, a késedelmes vagy sikertelen ajánlati felhívások, a nehézkes közbeszerzési eljárások, az irányítási problémák és az összetett rendszerintegrációk.

A nemzeti belépési és behozatali projekteket illetően az előző jelentésekben és a 4.2. szakaszban felvázolták, hogy a tagállamok hivatalos eltérés iránti kérelmet nyújtottak be a nemzeti projektjeik jogszabályban előírt határidőn túli késedelmei miatt, a határidőt 2023. december 31-ig meghosszabbítva[12].

A 4. ábrán bemutatott információk azt mutatják, hogy a következő tagállamok késnek egy vagy több projekt esetében: Ausztria, Csehország, Dánia, Görögország és még néhány tagállam az Uniós Vámkódexhez való teljes körű igazodás érdekében a rendszer további korszerűsítését kéri.

Ami a 4.2. szakaszban részletezett **transzeurópai projekteket illeti**, és amint azt a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum is tükrözi, **több tagállam tájékoztatta a Bizottságot a következő késedelmekről**:

- A ***különleges eljárások 1. összetevőjének*** megvalósítása esetében a következő tagállamok rendelkeznek a Vámkódex munkaprogramjában szereplő határidőnél későbbi tervezett/tényleges üzembehelyezési időponttal: Ausztria, Ciprus, Dánia, Finnország, Franciaország, Görögország, Magyarország, Olaszország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Portugália, Románia, Svédország és Szlovákia. További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 3.3. szakaszát.

[12] A légi közlekedéstől eltérő szállítási módok esetében az *érkezési értesítésre, a vám elé állításról szóló értesítésre* és az *átmeneti tárolásra* vonatkozó eltérések 2024. február 29-ig érvényesek.

- Az ***ICS2 3. verziójának*** megvalósítása tekintetében a következő tagállamok rendelkeznek a Vámkódex munkaprogramjában meghatározott határidőnél későbbi üzembehelyezési időponttal[13]: Dánia, Finnország, Luxemburg, Málta és Románia. További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 4.2. szakaszát.

- A ***CCI 1. szakaszának*** megvalósítása esetében a következő tagállamok ütemeztek be a Vámkódex munkaprogramjában meghatározott határidőnél[14] későbbi üzembehelyezési időpontot: Ausztria, Ciprus, Csehország, Dánia, Görögország, Finnország, Magyarország, Írország, Málta, Hollandia, Portugália, Svédország, Szlovénia és Szlovákia. Emellett Finnország, Portugália és Szlovákia eltérést kért. A ***CCI 2. szakasza*** esetében Belgium, Csehország, Németország, Finnország, Görögország, Hollandia és Lengyelország ütemezett be a Vámkódex munkaprogramjában meghatározott határidőnél későbbi üzembehelyezési időpontot. Emellett Portugália és Szlovákia eltérést kért. További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 3.5. és 4.4. szakaszát.

- Az ***NCTS 5. szakaszának*** végrehajtása tekintetében Ausztria, Belgium, Ciprus, Dánia, Spanyolország, Finnország, Franciaország, Görögország, Magyarország, Litvánia, Málta, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Románia, Svédország és Szlovákia rendelkezik az alapvető funkciók tervezett/tényleges üzembehelyezési időpontjával, amely későbbi, mint a Vámkódex munkaprogramjában az 1. lépésre vonatkozóan meghatározott határidő[15]. 2025. január 21-ig azonban valamennyi tagállam bevezette a rendszert, ami az átmeneti időszak végét jelentette. . Ez nagyon fontos eredmény a Vámkódex munkaprogramjának végrehajtásában. A nem alapvető funkciók esetében néhány tagállam késedelemről számol be, bár ez nem befolyásolja az új NCTS 5. szakaszának működését, mivel nincs közvetlen összeköttetés más tagállamok rendszereivel.

- Az ***NCTS 6. szakasza*** esetében Görögország, Lengyelország és Románia a Vámkódex munkaprogramjában szereplő határidőnél későbbi tervezett/tényleges üzemidőpontot jelentett be. Ezt a projektet az ICS2 3. verziójával összefüggésben kell szemlélni. További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 3.7. és 4.5. szakaszát.

- Az ***AES 1. összetevőjének*** megvalósítása esetében a következő tagállamok ütemeztek be az alapvető funkciók tekintetében a Vámkódex munkaprogramjában az 1. lépéshez meghatározott határidőnél későbbi üzembehelyezési időpontot[16]: Ausztria, Belgium, Ciprus, Görögország, Magyarország, Luxemburg, Málta, Lengyelország, Portugália, Románia, Svédország, Franciaország és Szlovákia.

  Ennél is fontosabb azonban, hogy az AES végső telepítési határideje 2024. december 2. legyen, amint azt a Vámkódex munkaprogramjában 2025. február 11-ig érvényben lévő átmeneti szabályokkal meghatározták. Néhány tagállam (Portugália, Málta, Magyarország és Ausztria) olyan problémákról számolt be, amelyek potenciálisan nagyon rövid késedelmet okozhatnak. Két tagállam (Franciaország és Görögország) azonban jelentősebb problémáról számolt be, ezek

---

[13] A Vámkódex munkaprogramjának 2023. évi felülvizsgálatában foglaltak szerint az *ICS2 3. verziójának* az összes tagállam általi teljes körű telepítésére 2024. június 3-ig kerül sor. Az *ICS2 3. verziójának* bevezetésére e tervek szerint három lépésben kerül sor: 1. lépés a tengeri és a belvízi fuvarozókra vonatkozóan (2024. június 3-tól 2024. december 4-ig tartó telepítési időszakkal); 2. lépés a tengeri és a belvízi közlekedésben házi hajóraklevelet benyújtókra vonatkozóan (2024. december 4-től 2025. április 1-jéig tartó telepítési időszakkal); és 3. lépés a közúti és vasúti fuvarozókra vonatkozóan (2025. április 1-jétől 2025. szeptember 1-jéig tartó telepítési időszakkal).

[14] A Vámkódex 2023. évi felülvizsgálatában foglaltak szerint a telepítésre rendelkezésre álló időkeret vége 2024. július 1.

[15] A Vámkódex munkaprogramjának 2023. évi felülvizsgálatában foglaltak szerint a telepítésre rendelkezésre álló időkeret vége a rendszer alapvető funkcióri esetében 2023. december 1., a többi funkció esetében pedig 2024. december 2. 2024. december 2-ára valamennyi tagállamnak és kereskedőnek az *NCTS 5. szakasza* szerinti rendszert kell használnia. Az átállás a tervek szerint 2025. január 21-én ér véget.

[16] A Vámkódex 2023. évi felülvizsgálatában foglaltak szerint a telepítésre rendelkezésre álló időkeret vége a rendszer alapvető funkcióri esetében 2023. december 1., a jövedékitermék-szállítási és -felügyeleti rendszerrel (EMCS) összehangolt interfész kialakítása esetében 2024. február 13., a többi funkció esetében pedig 2024. december 2. 2024. december 2-ára valamennyi tagállamnak és kereskedőnek az *AES* rendszert kell használnia. Az átállás a tervek szerint 2025. február 11-én ér véget.

az országok az összes meghozott intézkedés ellenére sem tudták időben megvalósítani komponensüket, és komoly késedelmekkel szembesültek. Ezért az új AES-rendszer teljes körű kiépítése akadályokba ütközik, és a többi tagállam és az európai vállalkozások kénytelenek hosszabb átmeneti időszakban maradni.

Az AES késedelmes végrehajtása miatt felkérték a Bizottságot, hogy az üzletmenet-folytonosság biztosítása és a kereskedelmi forgalom zavarainak elkerülése érdekében 2025 végéig tartsa fenn a központi üzenetátalakító működését. Ez az átmeneti időszak tényleges meghosszabbítását jelentette. Annak érdekében, hogy e meghosszabbítás jogi erőt kapjon, a Bizottság javaslatot tett a Vámkódex technikai megállapodásokról szóló végrehajtási rendeletének (IRTA) az elektronikus rendszerek tekintetében történő módosítására. Ezt a módosítást 2025. február 7-én szavazták meg és 2025 márciusában fogadták el, és lehetővé teszi a kivitelre és a kilépésre vonatkozó átmeneti intézkedések fenntartását a 2025. december 14-ig tartó meghosszabbított időszakra, míg a tagállamok számára előírt határidő a Vámkódex munkaprogramjában meghatározottak szerint marad.

Az ***AES 2. összetevője*** esetében Görögország, Finnország, Málta és Franciaország a Vámkódex munkaprogramjában szereplő határidőnél későbbi tervezett/tényleges üzemidőpontot jelentett be. További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 3.8. szakaszát.

- A ***GUM 2. összetevőjének*** megvalósítása esetében a következő tagállamok ütemeztek be a Vámkódex munkaprogramjában[17] meghatározott határidőnél későbbi üzembehelyezési időpontot: Görögország, Finnország, Németország és Franciaország. További részletekért lásd az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 4.1. szakaszát.
- Az EMSWe-vel összekapcsolt ***PoUS 2. szakasz*** végrehajtása tekintetében a projekt vámügyi szempontból menetrend szerint halad, azonban a tagállamok tengerészeti hatóságainál előfordulhat a nemzeti tengerészeti egyablakos rendszerek rendelkezésre állásának késedelme.

A Bizottság a fenti projektek esetében elemzi és nagyon gondosan figyelemmel kíséri a helyzet alakulását, és intézkedéseket hoz azok fokozott támogatása érdekében (lásd a lenti 4.4. szakaszt).

4.4. ENYHÍTŐ INTÉZKEDÉSEK

A **tagállamok** felvázolták a (lehetséges) késedelmek kezelésére és a határidők betartásának biztosítására irányuló különböző enyhítő intézkedéseket. Ezek közé tartozik az erőforrások elosztásának optimalizálása, agilis módszertanok alkalmazása, integrált rendszermegoldások bevezetése, valamint az alvállalkozókkal való koordináció megerősítése a hatékonyság javítása és az együttműködés erősítése érdekében. Más tagállamok a szervezeti struktúrák javítását, a folyamatok egyszerűsítését és a tervezés finomítását tervezik a projektmenedzsment és a döntéshozatal javítása érdekében. Ezek az intézkedések nemzeti és transzeurópai projektek kapcsán egyaránt felmerültek.

A tagállamok részéről felmerülő késedelmekre tekintettel **a Bizottság több intézkedéssel növelte a tagállamok számára nyújtott támogatást**.

Először is a Bizottság **fokozta a Vámkódex szerinti informatikai program felügyeletét és nyomon követését** azzal, hogy növelte az eredményjelentések gyakoriságát, és igazgatói szintű kétoldalú találkozókat és kiküldetéseket szervezett mindegyik tagállammal. A Vámkódex munkaprogramjának végrehajtását következetesen felvették a főigazgató által tartott ülések és kiküldetések napirendjére, valamint a tagállami főigazgatókkal tartott magas szintű plenáris ülések napirendjére, csakúgy, mint a Vámpolitikai Csoportban. A tagállamokat arra ösztönözték, hogy hozzanak enyhítő intézkedéseket.

[17] A Vámkódex 2023. évi felülvizsgált munkaprogramjában foglaltak szerint a *GUM 1. összetevője* esetében a telepítési időpont 2024. március 11., a GUM *2. összetevője* esetében pedig a tagállamoknak kell meghatározniuk a telepítésre rendelkezésre álló időkeret kezdetét, de legkorábban 2024. március 11-én kezdhetik el.

A Bizottság az előrelépések és a projektmérföldkövek nyomon követésére, valamint a késedelmek korai szakaszban történő azonosítására továbbra is használja a többéves elektronikus vámügyi stratégiai tervnek (MASP-C) a MASP-C 2023. évi felülvizsgálatán és a Vámkódex 2023. évi munkaprogramján alapuló áttekintő eszközét. Az áttekintő eszközt negyedévente mutatják be a tagállamoknak az ECCG-ben, amely a kereskedő közösséggel közösen ülésezik.

Emellett – amint az a Vámkódex munkaprogramjában és a MASP-C 2023. évi felülvizsgálatában is szerepel – a Bizottság konkrét időközi mérföldköveket határoz meg a decentralizált transzeurópai rendszerek zökkenőmentes telepítésének biztosítása és a többletköltségek elkerülése érdekében.

Második lépésben a Bizottság **fokozta a tagállamok támogatását a transzeurópai rendszerek telepítésében** azáltal, hogy agilis és iteratív megközelítést alkalmaz a Vámkódexhez kapcsolódó elektronikus rendszerek fejlesztése és telepítése kapcsán. Ez a módszer, amely prototípusok készítését, gyors problémamegoldást és mind a Bizottság, mind a tagállamok számára kiegyensúlyozott munkaterhelést jelent, javítja a rendszerek minőségét és elősegíti az érdemi előrelépést. Ezt a megközelítést a tagállamok és a kereskedők jól fogadták.

Ezenkívül a Bizottság már a projektek kezdetekor létrehozott egy érdekelt felek közötti együttműködési mechanizmust annak érdekében, hogy megerősítse az előkészítő tevékenységeket, elkerülje a döntéshozatali nehézségeket, valamint a projektekkel kapcsolatos rendszeres tájékoztatás révén biztosítsa az átláthatóságot.

A Bizottság folytatta továbbá az egyes transzeurópai rendszerekre vonatkozó koordinációs és nyomonkövetési programokat, amelyek jelentős munkát igényelnek a tagállamok részéről a nemzeti elemek kifejlesztésére.

Az ICS2, az NCTS 5. szakasza és az AES keretében végzett tevékenységek további részletei:

- **Az *ICS2* transzeurópai rendszer esetében** a Bizottság különféle módokon nyújtott továbbra is támogatást a tagállamoknak és a gazdálkodóknak az *ICS2 3. verziójának* fejlesztésével kapcsolatos tevékenységeikhez. Ez magában foglalta a célzott webináriumok szervezését, a gyakran feltett kérdések révén történő támogatást és a plenáris ülések szervezését annak érdekében, hogy a projekttervek összhangban legyenek a Bizottság informatikai megvalósítási mérföldköveivel. Végezetül kommunikációs kampányokat, online képzéseket és dokumentációt biztosítottak a CIRCABC felületén elérhető nyilvános könyvtárban.
- **Az *NCTS 5. szakasza* és az *AES* transzeurópai rendszer esetében** a Bizottság folytatta a „nemzeti hatósági koordinációs programot” annak érdekében, hogy támogassa a tagállamokat a nemzeti összetevők kifejlesztésében és telepítésében. A programot kiterjesztették a tagállamok és a kereskedők *NCTS 5. szakaszra* és *AES*-rendszerekre való átállásának felügyeletére, az átmenet során az operatív folytonosság nyomon követésére, valamint a tagállamokkal való szorosabb együttműködés előmozdítására. A tevékenységek közé tartozik a külön ügyfélszolgálat, a tagállamoknál a fejlesztések terén felmerülő késedelmek enyhítése érdekében tartott virtuális megbeszélések, naprakész információk terjesztése a kereskedelmi szereplők számára, valamint rendszeres jelentéstétel az elektronikus vámrendszer koordinációs csoportjának és a vámpolitikai csoportnak. Emellett a Bizottság 2021 első negyedévétől negyedéves összevont eredményjelentést tesz közzé az új rendszerekre való átállásról, amely fő teljesítménymutatókat határoz meg a figyelmeztető jelzések korai észleléséhez.

A többi transzeurópai projekt nyomonkövetési és koordinációs programjaiból merítve a Bizottság fokozta tevékenységeit annak érdekében, hogy szorosan nyomon követhesse a **CCI-projekt** nemzeti összetevőinek fejlesztése terén a tagállamok által elért eredményeket, és 2024 első negyedévétől negyedéves konszolidált eredményjelentést készített. Emellett a Bizottság CCI-vel foglalkozó dedikált üzleti csapata folytatta a tagállamok behozatali kérdéseinek és a behozatal egyszerűsítésének, például a központi vámkezelés kérdéseinek tárgyalását. Továbbá hetente és kéthetente rendszeres technikai találkozókra, valamint a megfelelőségi vizsgálatokról szóló visszajelzésekre is sor került.

Harmadszor a Bizottság kikérte a tagállamok véleményét a nehézségeikről és a kockázatok enyhítéséhez szükséges támogatásról. A tagállamok egy **felmérés** keretében kifejtették, hogy az igazgatói szintű kétoldalú találkozók és az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatósággal folytatott szakmai párbeszéd

rendkívül hasznosnak bizonyult. A Bizottság által biztosított technikai webináriumokat és információmegosztási tevékenységeket hasznosnak ítélték. Néhányan további operatív iránymutatásokat és képzéseket, a gazdasági szereplőknek szóló iránymutatást, valamint üzleti támogatás és szakértelem biztosításán keresztüli segítségnyújtást javasoltak, amelyeket a Bizottság 2024-ben előmozdított.

Negyedszer a felmérés eredményei és a tagállamokkal folytatott kétoldalú megbeszélések alapján gyakran kiderült, hogy a késedelem oka a megfelelő finanszírozás hiánya. A **2025. évi technikai támogatási eszköz (TSI)** keretében történő finanszírozásra vonatkozó új felhívásról szóló bizottsági közlemény célja, hogy felhívja a tagállamok figyelmét az Uniós Vámkódex digitális átalakulásának támogatására irányuló lehetőségre.

Ötödik lépésben a Vámkódex digitális programjának napi irányítása során felmerülő sajátos tagállami igények kezelése érdekében három tagállam (Franciaország, Málta és Görögország) részt vett egy kísérleti projektben, amelyet a Bizottság 2023 végén **egy tanácsadó céggel** együtt vezetett be. Ezek a tagállamok 2024-ben arról számoltak be, hogy a benyújtott meglátások és ajánlások nagyon hasznosak voltak a problémák jobb megértéséhez és azok kezelési módjainak kidolgozásához, és így elkerülhetők voltak a további késedelmek.

Végezetül a Bizottság folytatta az informatikai projektek fejlesztésével kapcsolatos **tanulságok** és **bevált gyakorlatok** összegyűjtését is. A 2024-ben végzett felmérés megadta ezeket az információkat, és az eredményeket felvették az e jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 1.2. szakaszába.

Mivel közeledünk 2025 vége felé, a tagállamokat felkérték a Vámkódex új munkaprogramjában meghatározott határidők betartására. Csak egy év maradt a Vámkódex szerinti teljes körű informatikai megvalósításra. **Rendkívüli erőfeszítésekre és azonnali intézkedésekre van szükség** a késedelmek elkerülése és a transzeurópai rendszerek ügymenet-folytonosságának biztosítása érdekében. Az uniós joggal összhangban a Bizottság hivatalos levelezést folytatott azokkal a tagállamokkal, amelyek késedelmesen hajtják végre az informatikai rendszereket.

Bár a Bizottság a fentieknek megfelelően számos módon támogatja a nemzeti összetevők és rendszerek fejlesztését és telepítését, ez a tagállamok felelőssége. A feladatmegosztást már a kezdetekkor meghatározták, arról valamennyi érdekelttel megállapodtak, és azt a projekt teljes életciklusa során tiszteletben kell tartani.

4.5. AKTUÁLIS HELYZET A BŐVÍTÉSI ORSZÁGOK ESETÉBEN

A jövőbeli bővítési országoknak és az egységes árutovábbítási eljárásról szóló egyezmény más szerződő feleinek figyelembe kell venniük a Vámkódex által előirányzott korszerűsített elektronikus rendszerekre való átállást és a reformjavaslatban meghatározott új informatikai megközelítéseket.

A Bizottság a Vámkódex 278a. cikke szerinti jelentéstételi kötelezettség részeként nem követi rendszeresen nyomon a tagjelölt országok teljes körű elektronikus rendszerei felé tett előrelépéseket. A bővítési stratégia – többek között az EU-val kötött társulási megállapodások – részeként ugyanakkor az uniós vámjogszabályokkal való összehangolásukat támogató informatikai rendszereik fejlesztése kulcsfontosságú eleme az EU által végzett rendszeres értékeléseknek.

A tagjelölt országoknak az EU vámterületéhez való csatlakozás felé vezető úton fokozatosan csatlakozniuk kell az Uniós Vámkódex rendszereihez, vagy be kell vezetniük azokat. A csatlakozás tervezett időpontjától függően arra is kötelezhetők lehetnek, hogy megfeleljenek a vámügyi reformcsomagban javasolt jövőbeli uniós vámügyi adatközpont funkcióinak.

A tagjelölt országokat érintő bővítésre való felkészülés során a jövőben több kulcsfontosságú tevékenységre is rendszeresen sort kell keríteni. Ezek közé tartozik a digitális megvalósításról szóló jelentéstétel és a megfelelőségi tesztelésben való részvétel a nemzeti rendszereik, valamint a tagállamok és az EU nemzeti rendszerei közötti kölcsönös átjárhatóság biztosítása érdekében. Emellett az EU-nak rendszeresen értékelnie kell a rendszerek teljesítményét.

5. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ ÉS KÖVETKEZTETÉSEK

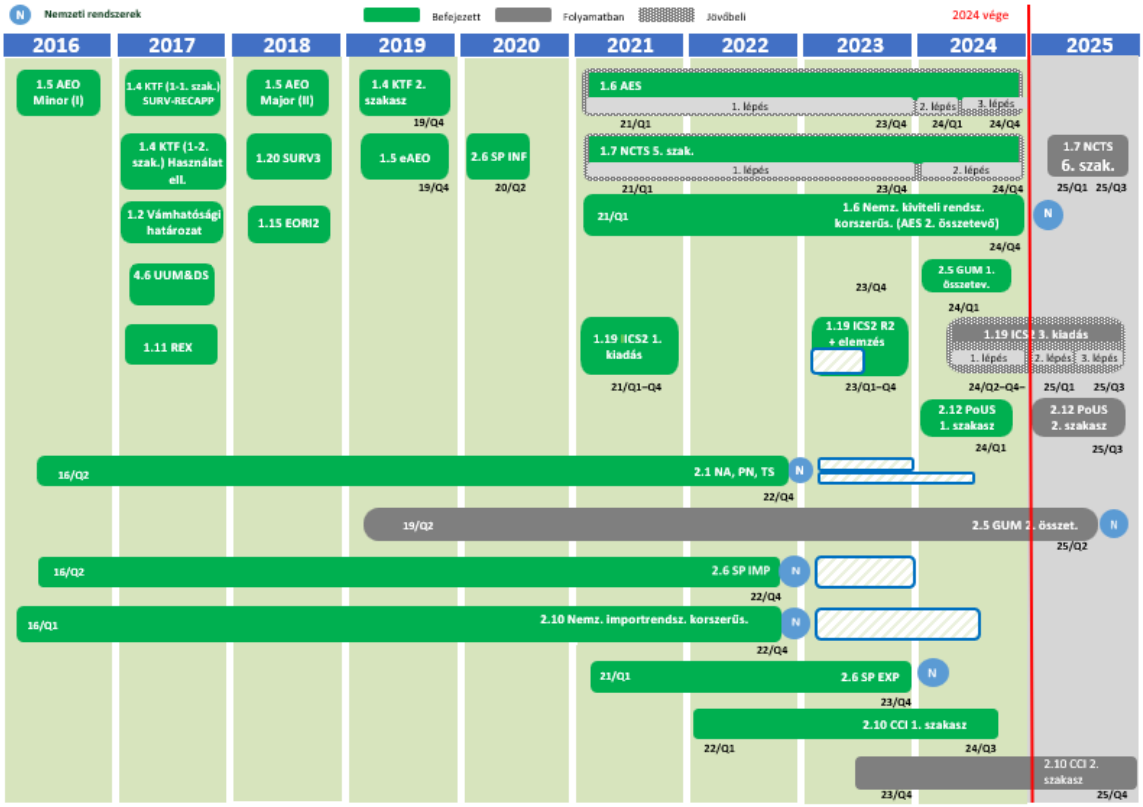
Az Uniós Vámkódex végrehajtása együttműködésen alapuló projekt, amelyet a Vámkódex munkaprogramjának 2014-es első elfogadása óta az összes érdekelt fél határozott elkötelezettsége jellemez.

E jelentés elkészítése során a Bizottság alaposan elemezte a 2024-ben gyűjtött eredményjelentéseket, és megállapította, hogy a tagállamok jelentős előrelépéseket tettek a 2025-ös cél elérése felé. E közös elkötelezettségnek köszönhetően jelentős haladást sikerült elérni az Uniós Vámkódex digitális végrehajtási programjában 2024-ben, a biztosítékkezelési (GUM-)rendszernek, az ICS2 3. kiadásának, a PoUS 1. szakaszának és az NCTS 5. szakaszának sikeres bevezetésével.

Ezen eredmények ellenére azonban néhány tagállam számára továbbra is nehézséget jelent bizonyos projekthatáridők betartása, különösen az importtal (NIS, TS, CCI) és az exporttal (AES) kapcsolatos határidők esetében. Az egyes tagállamok által tapasztalt késedelmek negatív hatással vannak a többi érdekelt félre, korlátozva az előnyöket és többletköltségeket okozva a Bizottság, más tagállamok és az európai vállalkozások számára. Azon tagállamok esetében, amelyek még nem telepítik a korszerűsített NIS-t, a Bizottság még nem kapja meg a felügyeleti feladatainak ellátásához szükséges összes adatot. A CCI esetében ez hatással van az európai vállalkozásokra, mivel a bevezetés és a vállalatok számára biztosított előnyök csak akkor lesznek elérhetők, ha mind a vállalat letelepedése szerinti tagállam, mind pedig az a tagállam, ahol a vállalat az árukat vám elé állítja, bevezette a nemzeti CCI-összetevőt. Az AES más tagállamokra is hatással van, mivel az egyik tagállamban megkezdett közvetett kivitelhez vissza kell igazolni a másik tagállamból történő kilépést annak érdekében, hogy a vállalatok bizonyítani tudják a kilépést és vissza tudják igényelni a héát. Ezért a két tagállamnak képesnek kell lennie ugyanabban a rendszerben kommunikálni.

Továbbra is alapvető fontosságú, hogy valamennyi érdekelt fél folytassa a végleges 2025-ös határidő teljesítéséhez szükséges erőfeszítések megtételét és biztosítsa az e cél eléréséhez szükséges erőforrásokat, mivel a további késedelmek folytatódó továbbgyűrűző hatást fognak gyakorolni a többi tagállamra, és megzavarják a következetes működési keretrendszert, amelynek célja, hogy valamennyi gazdasági szereplő számára egységesen előnyös legyen. Ennek következtében a Bizottság, a tagállamok és a gazdasági szereplők hosszabban és fokozottabban fogják igényelni a további megfelelőségi vizsgálatokhoz, koordinációhoz és kiterjesztett rendszerkarbantartáshoz szükséges erőforrásokat. Emellett az Uniós Vámkódex digitális végrehajtása kulcsszerepet játszik az adóbevételek védelmében és a tisztességtelen vagy tiltott kereskedelem elleni küzdelemben.

2023-hoz képest a tagállami erőfeszítések és eredmények hangsúlyosabbak, aminek következtében az Uniós Vámkódex végrehajtásának utolsó évéhez közeledve az elért haladás tekintetében egyre változatosabb kép figyelhető meg. Ezek a különbségek rávilágítanak arra, hogy sürgősen egységes és gyors fellépésre van szükség a teljes digitális átállás valamennyi tagállamban történő biztosítása érdekében. A teljesen digitális vámügyi környezet felé haladva elengedhetetlen az EU számára a lendület fenntartása, a visszaesések kezelése és a határidők betartása az üzletmenet-folytonosság megőrzése és a gazdasági szereplők támogatása érdekében. Amint azt az alábbi ábra is mutatja, rengeteg munka áll mögöttünk, és közeledik a telepítések utolsó éve.

5. ábra – Tervezési áttekintés

2024-ben a tagállamok mintegy 63 %-a szembesült késéssel a CCI 1. szakaszában, míg más összetevők, például az ICS2 3. verziója és az AES esetében kevesebb késedelemről számoltak be, amelyek mindegyike a tagállamok legfeljebb 11 %-át érinti. Ezek a különbségek eltérő felkészültségi szinteket tükröznek, és azt jelzik, hogy folyamatos erőfeszítés nélkül a késedelmek befolyásolhatják az Uniós Vámkódex 2025-ig történő teljes körű végrehajtásának közös ütemtervét.

E kritikus mérföldkő elérése érdekében valamennyi érdekelt félnek meg kell kettőznie a Vámkódex munkaprogramjának jogi ütemtervére irányuló figyelmét és erőfeszítéseit. Ezzel párhuzamosan a Bizottság az uniós joggal összhangban hivatalosan egyeztetett a késedelmeket tapasztaló tagállamokkal. A Bizottság – mind program-, mind projektszintű szerepvállalásán keresztül – folytatni fogja a munkaprogram végrehajtásának szoros nyomon követését és támogatását, és az erre irányuló tevékenységeit a tagállamokkal folytatott kétoldalú eszmecserék és plenáris ülések egészítik majd ki.